

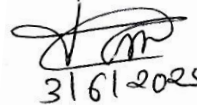

પરિપત્ર:

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટીની આર્ટસ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમ ચલાવતી તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને સવિનય જણાવવાનું કે આર્ટસ વિદ્યાશાખા હેઠળનો NEP-૨૦૨૦ અંતર્ગત સંસ્કૃત વિષય સેમેસ્ટર-૫ નો અભ્યાસક્રમ આ સાથે સામેલ છે.

માનનીય કુલપતિશ્રીની મંજૂરી અનુસાર સદર અભ્યાસક્રમ શૈક્ષણિક વર્ષ જુન, ૨૦૨૫ થી અમલવારી કરવાની રહે છે. આર્ટસ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમ ચલાવતી તમામ સંલગ્ન કોલેજો ધ્વારા તેની અમલવારી કરવા જણાવવામાં આવે છે.

31/6/2025
ખાસ ફરજ પરના અધિકારી
(એકેડેમિક)

ક્રમાંક/બીકેએનએમયુ/ એકેડેમિક/૨૨૯/૨૦૨૫

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી,

સરકારી પોલીટેકનિક કેમ્પસ,

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી રોડ,

ખડીયા, જૂનાગઢ-૩૬૨૨૬૩

તા.૦૩/૦૬/૨૦૨૫

પ્રતિ,

- ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી સંલગ્ન આર્ટસ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમો ચલાવતી તમામ કોલેજોના આચાર્યશ્રીઓ તરફ....

નકલ સાદર રવાના:-

- માન.કુલપતિશ્રી/ કુલસચિવશ્રીનાં અંગત સચિવશ્રી.
- પરીક્ષા નિયામકશ્રી, ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ

નકલ રવાના જાણ તથા યોગ્ય કાર્યવાહી અર્થે:

- સીસ્ટમ મેનેજરશ્રી, આઇ.ટી.સેલ વિભાગ (વેબસાઇટ ઉપર પ્રસિદ્ધ થવા અર્થે.)

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
JUNAGADH

BOARD OF STUDIES

FACULTY OF ARTS

SYLLABUS FOR SANSKRIT (HONOURS)

PROGRAMME (SEMESTER- V)

EFFECTIVE FROM JUNE, 2025

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V****SUMMARY OF THE SYLLABUS**

Sem No.	Sr. No.	Category of Course	Course Title	Course Level	Credit	Teaching Hrs.	SEE Marks (Internal Marks)	CCE Marks (External Marks)	Total Marks	Exam Duration
Sem-5	1	Major-11	Laghusiddhant Kaumudi (Niyat Prakaran)	5.5	4	60	50	50	100	02:00 Hrs.
	2	Major-12	Manu Smruti Adhyay- 7	5.5	4	60	50	50	100	02:00 Hrs.
	3	Major-13	Shreemad Bhagavad Geeta (Adhyay 1 to 9)	5.5	4	60	50	50	100	02:00 Hrs.
	4	Minor-4	Sahityik Nibandho (Gujarati)	5.5	4	60	50	50	100	02:00 Hrs.
	5	Minor-5	Ratnavali Harshvardhan	5.5	4	60	50	50	100	02:00 Hrs.
	અચલ									
	5	Minor- 5)Optional - વિકલ્પિક)	Vishnu Puran Ansh- 1 & 2	5.5	4	60	50	50	100	02:00 Hrs.
				Total	20					

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V**

Course Level	U. G.	Internal Marks	50
Programme	B.A.- SANSKRIT	External Marks	50
Semester	05	Practical Internal	----
Category of Course	Major-11	Practical External	----
Course Credit	4	Prac. External Exam Duration	----
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code		Exam Duration	02.00Hrs
Course Title	Laghusiddhant Kaumudi (Niyat Prakran)		

Course Objectives:

- પાણીનીયનાં વ્યાકરણથી અવગત થાય.
- સંજ્ઞા, વિભક્તિ અને સંધિથી પરિચિત થાય.
- સંસ્કૃતભાષામાં દક્ષતા કેળવે.
- સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરે.
- નેટ/સ્લેટ વગેરે પરીક્ષાઓ માટે વિદ્યાર્થી સજ્જ થાય.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- પાણીનીય-વ્યાકરણની વૈજ્ઞાનિકતાથી પરિચિત થશે.
- સંજ્ઞા, વિભક્તિ અને સંધિ રૂપી ભાષાગત માળખાનું જ્ઞાન થશે.
- સંસ્કૃતભાષામાં દક્ષતા પ્રાપ્ત કરશે.

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
5	1	લઘુસિદ્ધાંત કૌમુદી (સંજ્ઞા પ્રકરણ: સૂત્ર ૧ થી ૧૪)	15
	2	લઘુસિદ્ધાંત કૌમુદી (અચ્ સંધિ પ્રકરણ: સૂત્ર ૧૫ થી ૪૦)	15
	3	લઘુસિદ્ધાંત કૌમુદી (અચ્ સંધિ પ્રકરણ: સૂત્ર ૪૧ થી ૬૧)	15
	4	લઘુસિદ્ધાંત કૌમુદી (વિભક્ત્યર્થ પ્રકરણ: સૂત્ર ૮૯૧ થી ૯૦૬)	15

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V****Suggested Reading:**

1. લઘુસિદ્ધાંત કૌમુદી, ડો અનિલ દ્વિવેદી, વેદ પ્રેસ, જામનગર, ૨૦૦૩
2. વૈયાકરણ સિદ્ધાંત કૌમુદી, મહાદેવ દામોદર શાહે, પૂણે-૧૯૬૮
3. પાણીનીય વ્યાકરણ પરંપરામાં કારક મીમાંસા, કમલેશ ચોકસી, અમદાવાદ-૨૦૦૧
4. પાણીનીય વ્યાકરણ વિમર્શ, ડો. વસંતકુમાર ભટ્ટ, સરસ્વતી પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧૯૯૪
5. લઘુસિદ્ધાંત કૌમુદી, ગીતાપ્રેસ ગોરખપુર, ૧૯૯૯
6. પાણીનીય વ્યાકરણ કા અનુશીલન, રામશંકર ભટ્ટાચાર્ય, વારાણસી-૧૯૬૬

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
NO	Particulars	Marks
1	Mid Semester Exam (Mandatory)	25
2	Class Test	05
3	Open book exam/test	05
4	Open note exam/test	05
5	Self-test/ Online test	05
6	Essay/Article writing	05
7	Quizzes/Objective test	05
8	Class assignment	05
9	Home assignment	05
10	Reports Writing	05
11	Research/Dissertation	05
12	Case Studies	05
13	Viva/Oral exam	05
14	Group Discussion	05
15	Role Play	05
16	Paper presentation/Seminar	05
17	Language Lab work	05
18	Interview	05
19	Craft work	05
20	Co-curricular work	05
21	Field Assignment	05
22	Poster Presentation	05
23	Attendance	05
24	Project Work	05
	Total	50

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 24. Each Contains five marks. Student should secure 18 Marks for passing in internal Exam.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V****Paper Style**

Ques. No.	Particulars	From which Unit	Marks
1	Explain Clearly Sutras: Two out of Four	1	10
2	Explain Clearly Sutras: Two out of Four	2 & 3	10
3	(અ) સંધિ છોડો: five out of Seven (બ) સંધિ જોડો: five out of Seven	2 & 3	10
4	Essay Type Question: One Out of Two	4	10
5	Short Note- Two Out Of Four	From All Units	10
		Total Marks	50

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V**

Course Level	U. G.	Internal Marks	50
Programme	B.A.- SANSKRIT	External Marks	50
Semester	05	Practical Internal	----
Category of Course	Major-12	Practical External	----
Course Credit	4	Prac. External Exam Duration	----
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code		Exam Duration	02.00 Hrs
Course Title	Manu Smruti Adhyay- 7		

Course Objectives:

- સંસ્કૃતની ધર્મશાસ્ત્રીય પરંપરાથી પરિચિત થાય.
- ભારતીય સંસ્કૃતિના સ્વરૂપથી માહિતગાર થાય.
- અર્વાચીન ભારતીય શાસનવ્યવસ્થાનું જ્ઞાન મેળવે.
- સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરે.
- નેટ/સ્લેટ વગેરે પરીક્ષાઓ માટે વિદ્યાર્થી સજ્જ થાય.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- સંસ્કૃતની ધર્મશાસ્ત્રીય પરંપરાથી પરિચિત થશે.
- ભારતીય સંસ્કૃતિના સ્વરૂપથી માહિતગાર થશે.
- અર્વાચીન ભારતીય શાસનવ્યવસ્થાનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે.

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
5	1	ધર્મશાસ્ત્રનો ઇતિહાસ, સ્મૃતિશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ. સ્મૃતિશાસ્ત્રમાં મનુસ્મૃતિનું મહત્વ	15
	2	મનુસ્મૃતિ અધ્યાય ૭, (શ્લોક ૧ થી ૭૫)	15
	3	મનુસ્મૃતિ અધ્યાય ૭, (શ્લોક ૭૬ થી ૧૫૦)	15
	4	મનુસ્મૃતિ અધ્યાય ૭, (શ્લોક ૧૫૧ થી ૨૨૬)	15
નોંધ : ભાષાંતર સાથે સમજૂતી અધ્યાય-૭ના શ્લોક ક્રમાંક ૦૧ થી ૭૫ માંથી અપેક્ષિત છે.			

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V****Suggested Reading:**

1. धर्म शास्त्रस्य का इतिहास, डॉ. पांडुरंग वामन काणे, भाग १ से ५, उत्तर प्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ, १९६३ से १९९२
2. भारतीय धर्मशास्त्र और उनका इतिहास, वाचस्पति गैरोला, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
3. मनुस्मृति, डॉ. गजाननशास्त्री मुसलगांवकर, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी
4. मनुस्मृति (सरल गुजराती भाषांतर सहित) अनु. गिरिजाशंकर मयाशंकर, सस्तु साहित्यवर्धक कार्यालय, मुंबई – २००१
5. धर्मशास्त्रों परियायात्मक इतिहास, डॉ. हर्षदेव माधव, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाद – २००५

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
NO	Particulars	Marks
1	Mid Semester Exam (Mandatory)	25
2	Class Test	05
3	Open book exam/test	05
4	Open note exam/test	05
5	Self-test/ Online test	05
6	Essay/Article writing	05
7	Quizzes/Objective test	05
8	Class assignment	05
9	Home assignment	05
10	Reports Writing	05
11	Research/Dissertation	05
12	Case Studies	05
13	Viva/Oral exam	05
14	Group Discussion	05
15	Role Play	05
16	Paper presentation/Seminar	05
17	Language Lab work	05
18	Interview	05
19	Craft work	05
20	Co-curricular work	05
21	Field Assignment	05
22	Poster Presentation	05
23	Attendance	05
24	Project Work	05
	Total	50

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 24. Each Contains five marks. Student should secure 18 Marks for passing in internal Exam.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V****Paper Style**

Ques. No.	Particulars	From which Unit	Marks
1	Translation with Explanation: Two Out of Four	2	10
2	Essay Type Question: One Out of Two	1	10
3	Essay Type Question: One Out of Two	2 TO 4	10
4	Essay Type Question: One Out of Two	2 TO 4	10
5	Short Note - two Out Of Four	From All Units	10
		Total Marks	50

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V**

Course Level	U. G.	Internal Marks	50
Programme	B.A.- SANSKRIT	External Marks	50
Semester	05	Practical Internal	----
Category of Course	Major-13	Practical External	----
Course Credit	4	Prac. External Exam Duration	----
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code		Exam Duration	02.00 Hrs
Course Title	Shreemad Bhagavad Geeta (Adhyay 1 to 9)		

Course Objectives:

- શ્રીમદ ભગવદ્ગીતાના આધારે વિદ્યાર્થીઓ જીવન જીવવાની કળા શીખે.
- ભારતીય સંસ્કૃતિના સ્વરૂપથી અવગત થાય.
- વિદ્યાર્થીઓ આત્મવ્યવસ્થાપનનું જ્ઞાન મેળવે.
- સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરે.
- નેટ/સ્લેટ વગેરે પરીક્ષાઓ માટે વિદ્યાર્થી સજ્જ થાય.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- શ્રીમદ ભગવદ્ગીતાના આધારે વિદ્યાર્થીઓ જીવન જીવવાની કળા શીખશે.
- ભારતીય સંસ્કૃતિના સ્વરૂપથી અવગત થશે.
- વિદ્યાર્થીઓ આત્મવ્યવસ્થાપનનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે.

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
5	1	ભારતીય દર્શન અને શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા, શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતાનું તત્ત્વચિંતન, શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતાનું મહત્વ, શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતાની પ્રાસંગિકતા	15
	2	શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૧ થી ૩	15
	3	શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૪ થી ૬	15
	4	શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૭ થી ૯	15
નોંધ : ભાષાંતર સાથે સમજૂતી અધ્યાય ૧ થી ૬ માંથી અપેક્ષિત છે.			

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V****Suggested Reading:**

1. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (સંપૂર્ણ), ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા એક નૂતન અભિગમ, ડૉ. કુસુમબા જાડેજા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા કર્મયોગ, ડૉ. હેમરાજભાઈ પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન,, અમદાવાદ.
4. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા ભક્તિયોગ, ડૉ. હેમરાજભાઈ પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન,, અમદાવાદ.
5. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા સાધક સંજીવની , ગીતાપ્રેસ ગોરખપુર.
6. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (શાંકરભાષ્ય સહિત)

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
NO	Particulars	Marks
1	Mid Semester Exam (Mandatory)	25
2	Class Test	05
3	Open book exam/test	05
4	Open note exam/test	05
5	Self-test/ Online test	05
6	Essay/Article writing	05
7	Quizzes/Objective test	05
8	Class assignment	05
9	Home assignment	05
10	Reports Writing	05
11	Research/Dissertation	05
12	Case Studies	05
13	Viva/Oral exam	05
14	Group Discussion	05
15	Role Play	05
16	Paper presentation/Seminar	05
17	Language Lab work	05
18	Interview	05
19	Craft work	05
20	Co-curricular work	05
21	Field Assignment	05
22	Poster Presentation	05
23	Attendance	05
24	Project Work	05
	Total	50

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 24. Each Contains five marks. Student should secure 18 Marks for passing in internal Exam.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V****Paper Style**

Ques. No.	Particulars	From which Unit	Marks
1	Translation with Explanation: Two Out of Four	2 To 3	10
2	Essay Type Question: One Out of Two	1	10
3	Essay Type Question: One Out of Two	2 To 4	10
4	Essay Type Question: One Out of Two	2 To 4	10
5	Short Note - two Out Of Four	From All Units	10
		Total Marks	50

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V**

Course Level	U. G.	Internal Marks	50
Programme	B.A.- SANSKRIT	External Marks	50
Semester	05	Practical Internal	--
Category of Course	Minor-4	Practical External	--
Course Credit	4	Prac. External Exam Duration	--
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code		Exam Duration	02.00 Hrs.
Course Title	Sahityik Nibandho (Gujarati)		

Course Objectives:

- સાહિત્યિક નિબંધો દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય સંસ્કૃતિથી અવગત થાય.
- વિદ્યાર્થીમાં નિબંધ લખવાની કળા વિકસે.
- સંસ્કૃત સાહિત્યના સર્જકોથી પરિચિત થાય.
- સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરે.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- સાહિત્યિક નિબંધો દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય સંસ્કૃતિથી અવગત થશે.
- વિદ્યાર્થીમાં નિબંધ લખવાની કળાનો વિકાસ થશે.
- સંસ્કૃત સાહિત્યના સર્જકોથી પરિચિત થશે.

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
5	1	(૧) રામાયણકાલીન સંસ્કૃતિ, (૨) ઋગ્વેદકાલીન સંસ્કૃતિ, (૩) મહાભારત કાલીન રાજનીતિ (૪) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતામાં જીવનદર્શન.	15
	2	(૫) ભવભૂતિના ઉત્તરરામચરિતમાં કર્ણચરિત, (૬) બાણોચ્છિષ્ટ જગત્સર્વમ્ (૭) મહાકવિ કાલિદાસ (૮) ભાસનાટકચક્ર	15
	3	(૯) પંચમહાકાવ્યો, (૧૦) ઉપનિષદોનું તત્ત્વજ્ઞાન, (૧૧) સ્મૃતિશાસ્ત્રમાં સમાજવ્યવસ્થા, (૧૨) મુખ્ય ઉપનિષદોનો પરિચય.	15

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V**

	4	(१३) काव्यशास्त्रनां संप्रदायो (१४) आदि शंकराचार्य (१५) भारतीय षड्दर्शन (१६) प्राचीन भारतनी शिक्षण प्रणाली	15
--	---	---	----

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
NO	Particulars	Marks
1	Mid Semester Exam (Mandatory)	25
2	Class Test	05
3	Open book exam/test	05
4	Open note exam/test	05
5	Self-test/ Online test	05
6	Essay/Article writing	05
7	Quizzes/Objective test	05
8	Class assignment	05
9	Home assignment	05
10	Reports Writing	05
11	Research/Dissertation	05
12	Case Studies	05
13	Viva/Oral exam	05
14	Group Discussion	05
15	Role Play	05
16	Paper presentation/Seminar	05
17	Language Lab work	05
18	Interview	05
19	Craft work	05
20	Co-curricular work	05
21	Field Assignment	05
22	Poster Presentation	05
23	Attendance	05
24	Project Work	05
Total		50

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 24. Each Contains five marks. Student should secure 18 Marks for passing in internal Exam.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V****Paper Style**

Ques. No.	Particulars	From which Unit	Marks
1	Essay Type Question: One Out of Two	01	10
2	Essay Type Question: One Out of Two	02	10
3	Essay Type Question: One Out of Two	03	10
4	Essay Type Question: One Out of Two	04	10
5	Essay Type Question: One Out of Two	From all Unit	10
		Total Marks	50

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V**

Course Level	U. G.	Internal Marks	50
Programme	B.A.- SANSKRIT	External Marks	50
Semester	05	Practical Internal	----
Category of Course	Minor-05	Practical External	----
Course Credit	4	Prac. External Exam Duration	----
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code		Exam Duration	02.00 Hrs
Course Title	Ratnavali (Harshvardhan)		

Course Objectives:

- હર્ષવર્ધનની રત્નાવલીથી અવગત થાય.
- સંસ્કૃત સાહિત્યથી પરિચિત થાય.
- સંસ્કૃત સાહિત્યની નાટિકા વિધાનો પરિચય કેળવે.
- સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરે.
- નેટ/સ્લેટ વગેરે પરીક્ષાઓ માટે વિદ્યાર્થી સજ્જ થાય.

Course Learning Outcomes: After completion of the course:

- હર્ષવર્ધનની રત્નાવલીથી અવગત થશે.
- સંસ્કૃત સાહિત્ય અને તેની નાટિકા વિધાથી પરિચિત થશે.
- સંસ્કૃતભાષામાં દક્ષતા પ્રાપ્ત કરશે.

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
5	1	હર્ષવર્ધનનું જીવન સમય તથા કૃતિઓ, હર્ષવર્ધનની નાટ્યશૈલી, હર્ષવર્ધન કાલીન સમાજ,	15
	2	નાટિકાના લક્ષણો અને રત્નાવલીનું નાટિકા તરીકે મૂલ્યાંકન, રત્નાવલીની પાત્ર-સૃષ્ટિ, રત્નાવલીની આધાર સામગ્રી અને કવિએ કરેલા તેમાં પરિવર્તનો.	15

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V**

3	રત્નાવલી (પ્રથમ અંક તથા દ્વિતીય અંક- ભાષાન્તર અને સંદર્ભસહિત રસલક્ષી ચર્ચા)	15
4	રત્નાવલી (તૃતીય અંક તથા ચતુર્થ અંક – કેવળ રસલક્ષી ચર્ચા)	15
નોંધ : ભાષાન્તર સાથે સમજૂતી પ્રથમ અંક તથા દ્વિતીય અંક માંથી અપેક્ષિત છે.		

Suggested Reading:

1. રત્નાવલી નાટિકા, રાજેશ્વરશાસ્ત્રી મુસલગાંવકર, ચૌખમ્બા સંસ્કૃત સંસ્થાન, વારાણસી, ૧૯૩૯
2. રત્નાવલી નાટિકા, હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, ૨૦૧૮
3. રત્નાવલી નાટિકા, ગંગા સહાય પ્રેમી, સાહિત્ય સ્વરૂપ ઓરિજિનલ બ્લેક, ૨૦૨૪
4. રત્નાવલી નાટિકા, ડૉ. અવધેશ કુમાર ચૌબે, ભારતીય વિદ્યા સંસ્થાન, વારાણસી, ૧૯૯૧
5. રત્નાવલી નાટિકા, ચુન્નીલાલ શુક્લ, સાહિત્ય ભંડાર, મેરઠ, ૧૯૫૭

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
NO	Particulars	Marks
1	Mid Semester Exam (Mandatory)	25
2	Class Test	05
3	Open book exam/test	05
4	Open note exam/test	05
5	Self-test/ Online test	05
6	Essay/Article writing	05
7	Quizzes/Objective test	05
8	Class assignment	05
9	Home assignment	05
10	Reports Writing	05
11	Research/Dissertation	05
12	Case Studies	05
13	Viva/Oral exam	05
14	Group Discussion	05
15	Role Play	05
16	Paper presentation/Seminar	05
17	Language Lab work	05
18	Interview	05
19	Craft work	05
20	Co-curricular work	05
21	Field Assignment	05
22	Poster Presentation	05
23	Attendance	05
24	Project Work	05
	Total	50

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 24. Each Contains five marks. Student should secure 18 Marks for passing in internal Exam.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY

Major/Minor

Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020

Faculty of Arts

Effective from June 2025

Subject: SANSKRIT

SEMESTER- V

Paper Style

Ques. No.	Particulars	From which Unit	Marks
1	Translation any two verses out of four	3	10
2	Essay Type Question: One Out of Two	1	10
3	Essay Type Question: One Out of Two	2	10
4	Essay Type Question: One Out of Two	3 & 4	10
5	Short Note- two Out Of Four	From All Units	10
		Total Marks	50

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V**

Course Level	U. G.	Internal Marks	50
Programme	B.A.- SANSKRIT	External Marks	50
Semester	05	Practical Internal	--
Category of Course	Minor-5 (Optional)	Practical External	--
Course Credit	4	Prac. External Exam Duration	--
Teaching Hours	60	Total	100
Course Code		Exam Duration	02.00 Hrs.
Course Title	Vishnu Puran Ansh- 1 & 2 (Optional -વૈકલ્પિક)		

Course Objectives:

- વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય પુરાણ - ઇતિહાસથી અવગત થાય.
- વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય પુરાણોનો પરિચય મેળવે.
- વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય ઉપપુરાણોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.
- સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરે.
- નેટ/સ્લેટ વગેરે પરીક્ષાઓ માટે વિદ્યાર્થી સજ્જ થાય.

Course Learning Outcomes:

- વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય પુરાણ - ઇતિહાસથી અવગત થશે.
- વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય પુરાણોનો પરિચય મેળવશે.
- વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય ઉપપુરાણોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે.

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabi	Teaching Hours
5	1	પુરાણની વ્યાખ્યા, ઉદ્ભવ અને વિકાસ, પુરાણ પંચલક્ષણ, ૧૮-પુરાણ તથા ઉપપુરાણોનો સંક્ષિપ્ત પરિચય.	15
	2	વિષ્ણુપુરાણ-અંશ-૧, અધ્યાય-૧ થી ૧૧	15
	3	વિષ્ણુપુરાણ-અંશ-૧, અધ્યાય- ૧૨ થી ૨૨	15
	4	વિષ્ણુપુરાણ-અંશ-૨, અધ્યાય ૧ થી ૧૬	15
નોંધ : ભાષાંતર સાથે સમજૂતી વિષ્ણુપુરાણ અંશ-૧ના અધ્યાય-૦૧ થી ૧૧ માંથી અપેક્ષિત છે.			

Suggested Reading:

1. પુરાણ પરિચય, ડૉ. એસ. કે. મોલિયા, સૌરાષ્ટ્ર યુનિ. રાજકોટ-૨૦૦૬.
2. પુરાણ વિમર્શ, આચાર્ય બલદેવ ઉપાધ્યાય, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી-૧૯૮૭
3. વિષ્ણુપુરાણમ્, અનુ. મુનિલાલ મુજા, ગીતાપ્રેસ, ગોરખપુર
4. વિષ્ણુપુરાણમ્, જીવાનન્દ વિદ્યાસાગર, કલકત્તા-૧૮૮૨
5. વિષ્ણુપુરાણ અંશ--૧ અને ૨, ડૉ. એમ. જે. પટોળિયા
6. પુરાણ વિવેચન, દુર્ગાશંકર કેવલરામ શાસ્ત્રી, ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી, અમદાવાદ-૧૯૩૧.
7. વિષ્ણુપુરાણ, ગુજરાતી અનુ. ગિરિજાશંકર શાસ્ત્રી, સસ્તું સાહિત્ય વર્ધક કાર્યાલય, અમદાવાદ ૧૯૭૦
8. પુરાણ પરિશીલન, પં. ગિરધર શર્મા ચતુર્વેદી, બિહાર રાષ્ટ્રભાષા પરિષદ, પટના-૧૯૭૦
9. પુરાણ વિવેચન, દુર્ગાશંકર કેવલરામ શાસ્ત્રી, ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી, અમદાવાદ-૧૯૩૧.
10. Ancient Indian Historical Tradition, E. E. Pargiter, Motilal Banarasidas, Delhi-1952

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V**

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
NO	Particulars	Marks
1	Mid Semester Exam (Mandatory)	25
2	Class Test	05
3	Open book exam/test	05
4	Open note exam/test	05
5	Self-test/ Online test	05
6	Essay/Article writing	05
7	Quizzes/Objective test	05
8	Class assignment	05
9	Home assignment	05
10	Reports Writing	05
11	Research/Dissertation	05
12	Case Studies	05
13	Viva/Oral exam	05
14	Group Discussion	05
15	Role Play	05
16	Paper presentation/Seminar	05
17	Language Lab work	05
18	Interview	05
19	Craft work	05
20	Co-curricular work	05
21	Field Assignment	05
22	Poster Presentation	05
23	Attendance	05
24	Project Work	05
	Total	50

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 24. Each Contains five marks. Student should secure 18 Marks for passing in internal Exam.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Major/Minor****Syllabus of B. A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: SANSKRIT****SEMESTER- V****Paper Style**

Ques. No.	Particulars	From which Unit	Marks
1	Translation with Explanation: Two Verses Out of Four	2	10
2	Essay Type Question: One Out of Two	From all Unit	10
3	Essay Type Question: One Out of Two	From all Unit	10
4	Essay Type Question: One Out of Two	From all Unit	10
5	Short Note: Two Out of Four	From all Unit	10
		Total Marks	50